

Vasylenko O. Innovative Forms and Methods in Adult Education: Foreign Experience

The article deals with the adult education that is seen as a concept of recurrent and lifelong learning. Adult learning is characterized by different ways and methods, different conditions, from those of children's education, and has its theoretical base in the principles of adult learning. As proved, the goals of adult education are to help adult learners satisfy their personal needs and achieve their professional goals, therefore, its ultimate goal might be to achieve human fulfillment.

It is stressed that the adult education has an important role for the development of adult soft skills that can include social graces, communication abilities, language skills, personal habits, cognitive or emotional empathy, and leadership traits. The author focuses on adult learning in groups that is more student-centered and participatory in nature, and describes three types of group learning, each affiliated with the different kinds of knowledge (instrumental, communicative, emancipatory). It is stated, when structuring adult learning groups and implementing group learning, the nature of group learning, the facilitator's role, forming groups according to a group size and membership all must be considered.

Special attention is focused on using a participatory approach in adult education that is experience-centered, related to learners' real needs, directed by learners themselves, and is seen as a process of growth and discovery so the most effective. Further, it discusses the selection of appropriate learning-training methods in adult education.

Key words: adult education, lifelong learning, methods and principles, soft skills, adult learning in groups, participatory approach.

Стаття надійшла до редакції 03.08.2016 р.

Прийнято до друку 30.09.2016 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Савченко С. В.

УДК 37.032:796.011.3 – 057.87

Н. Ю. Довгань

**ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ВНЗ
У ПРОЦЕСІ ПОЗААУДИТОРНОЇ СПОРТИВНО-МАСОВОЇ
РОБОТИ**

Розробка і реалізація педагогічних інновацій активізує діяльність дослідників і практиків в аспекті пошуку найбільш ефективних технологій, засобів і методів підвищення результативності освітньої діяльності. Це припускає використання новітніх досягнень науки і

практики з метою виключення невиправданих витрат часу і ресурсів; прогнозування і проектування діяльності викладачів і студентів, з метою запобігання її корекції по ходу виконання, а також використання елементів інформаційних технологій. Формування фізичної культури студентів у ВНЗ сьогодні неможливе без упровадження інновацій: позааудиторна спортивно-масова робота відкриває перед студентом можливості вибору освітніх форм і технологій фізичного розвитку і виховання.

У практиці фізичного виховання студентів достатньо широкої популярності набули різні інноваційні педагогічні технології: ігрові (В. Вучева, Н. Щуркова), технології навчання руховій діяльності (Т. Коваленко), технології олімпійської освіти (М. Годик, О. Томенко), суб'єкт-суб'єктної взаємодії (Н. Пешкова), рейтингового оцінювання (К. Смишнов), самостійних занять фізичними вправами (О. Островський), технології орієнтування студента на здоровий спосіб життя (Н. Земська, Е. Мануйленко), здоров'язберігаючі технології (О. Кібальник, Л. Кочурова, О. Мартинюк, О. Соколова) та ін. Але, незважаючи на велику кількість досліджень у даному напрямку, ще недостатньо уваги приділено розробці і використанню інноваційних освітніх технологій, які б комплексно сприяли покращенню стану здоров'я, формуванню стійкої мотивації до занять фізичними вправами та систематизації знань в галузі фізичної культури і спорту.

Як вважають вищезазначені дослідники, одна з головних причин даних протиріч криється у самих витках формування вітчизняної системи фізичного виховання, яка складалася під впливом нагальних практичних потреб суспільства. Йдеться про праці Г. Анчуріна (діалектика духовного і тілесного начал у контексті нового розуміння фізичної культури); А. Дубенчук (зміни пріоритетів у системі формування фізичної культури молоді); П. Дуркіна, М. Лебедева (виховання особистої фізичної культури); А. Лотоненко, Є. Стеблецова (види фізичної культури в реальних потребах студентської молоді); С. Носкової (фізична культура як складова загальної культури особистості). Це, природно, справляло негативний вплив на всю систему формування фізичної культури, визначення її ролі і місця у суспільстві, уявлення про основний зміст процесу фізичного виховання. На жаль, подібний підхід характерний і для сучасної практики фізичного виховання. Другою важливою причиною низької ефективності фізичного виховання студентів є нереальність практичного впровадження пропонуваніх інновацій, які вимагають переорієнтації методичної роботи на пошук та розробку нових, інноваційних шляхів розвитку системи вищої освіти в цілому, здійснення педагогічного мислення на всіх рівнях педагогічної діяльності, що сприяє творчому пошуку оригінальних, нестандартних рішень різноманітних педагогічних проблем, які виникають у системі фізичного виховання ВНЗ.

Мета статті полягає у презентації інноваційних педагогічних технологій формування фізичної культури студентської молоді ВНЗ у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи.

Приступаючи до розгляду інноваційних педагогічних технологій формування фізичної культури студентської молоді ВНЗ у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи, вважаємо необхідним з'ясувати поняття «інноваційні технології».

До категоріального поля поняття «інноваційні технології» належать поняття: «інновація», «інноваційний» та «інноваційне навчання». У сучасній педагогіці терміни «інновація», «інноваційний» означають певне нововведення, що стосується того чи іншого аспекту освітньо-виховного процесу. Кінцевим результатом творчого пошуку можуть бути нові технології, оригінальні виховні ідеї, форми та методи виховання, нестандартні підходи в управлінні. При цьому нове у педагогіці – то не лише авторські ідеї, підходи, технологічні методи, які досі не використовувались, а й комплекс елементів або окремі елементи педагогічного процесу з прогресивними засадами, що дає змогу ефективно забезпечувати розвиток і саморозвиток особистості. Свідченням цього є зокрема активне звертання сучасних педагогів до педагогічної спадщини минулого – вітчизняної та зарубіжної.

У контексті останнього, інноваційне навчання – це зорієнтована на динамічні зміни в навколишньому світі навчальна та освітня діяльність, яка ґрунтується на розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностей, високих соціально-адаптаційних можливостей особистості.

Специфічними особливостями інноваційного навчання є його відкритість майбутньому, здатність до передбачення на основі постійної переоцінки цінностей, налаштованість на конструктивні дії в оновлюваних ситуаціях. Розвиток системи і змісту навчання в сучасному світі відбувається у контексті глобальних освітніх тенденцій (мегатенденцій), серед яких найпомітнішими є:

- масовий характер освіти та її неперервність як нова якість;
- значущість освіти для індивіда і суспільства;
- орієнтація на активне освоєння людиною способів пізнавальної діяльності;
- адаптація освітнього процесу до запитів і потреб особистості;
- орієнтація навчання на особистість, забезпечення можливостей її саморозкриття.

Ці тенденції свідчать, що головною функцією освіти є розвиток людини. Освіта має забезпечити кожному студенту широкі можливості для здобуття таких умов розвитку та підготовки до життя:

- знання про людину, природу і суспільство, що сприяють формуванню наукової картини світу як основи світогляду та орієнтації у виборі сфери майбутньої практичної діяльності;

- досвід комунікативної, розумової, емоційної, фізичної, трудової діяльності, що сприяє формуванню основних інтелектуальних, трудових, організаційних і гігієнічних умінь та навичок, необхідних у повсякденному житті для участі у суспільному виробництві, продовженні освіти та самоосвіти;

- досвід творчої діяльності, що відкриває простір для розвитку індивідуальних здібностей особистості і забезпечує її підготовку до життя в умовах соціально-економічного та науково-технічного прогресу;

- досвід суспільних та особистісних відносин, які готують молодь до активної участі у житті країни, створенні сім'ї, плануванні особистого життя на основі ідеалів, моральних та естетичних цінностей сучасного суспільства.

Так, І. Зязюн стверджував, що смислом і метою сучасної освіти повинна стати «людина у постійному розвитку, її духовне становлення, гармонізація її відносин з собою та іншими людьми, зі світом. Система освіти створюється для людини, функціонує і розвивається в її інтересах, слугує повноцінному розвитку особистості і в ідеалі її призначення – щастя людини» [7].

В. Волков, Л. Волкова, Д. Давиденко пропонуються різні інноваційні напрями і нетрадиційні системи у сфері фізичної культури в способах вирішення проблем становлення і зміцнення здоров'я студентської молоді. Дані напрями припускають значні зміни у визначенні системних знань і шляхи формування провідних умінь і навичок, необхідних у сучасних умовах життєдіяльності [1]. В. Гетман, Ю. Новицький пропонують інноваційний напрямок оздоровчої фізичної культури «Антропоетика здоров'я», що орієнтує людину на оволодіння методологічним підходом і програмуванням складного процесу побудови технологій оздоровлення у сфері проживання індивіда, на гармонізацію життєдіяльності людини з середовищем існування та оптимізацію вживаних сучасних технологій цивілізації [2]. Для розробки нових технологій оздоровлення, виходячи з концепції, що здоров'я – це стан рівноваги між адаптаційними можливостями організму й умовами життєдіяльності, необхідно не тільки розкрити зв'язок адаптаційних резервів людини з її способом життя, а й припустити шляхи їх узгодження.

Застосування інноваційних технологій формування фізичної культури студентської молоді у вищих навчальних закладах у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи зумовило доцільність застосування спортивно-орієнтованого підходу, зорієнтованого на розкриття освітніх здоров'язберігаючих новітніх технологій (на основі вільного вибору спорту) при проведенні позааудиторної спортивно-масової роботи, серед якої можна виділити: вивчення готовності викладачів та студентів до модернізації процесу фізичного виховання, визначення стану готовності матеріально-технічної бази для роботи у новому режимі, оцінку професійних якостей викладача, дотримання спортивної культури студентів та здорового способу життя.

Результатом упровадження спортивно-орієнтованих технологій у процес фізичного виховання студентів є поетапне підвищення рівня відвідування занять з фізичної культури, обраного виду спорту, підвищення рівня рухової активності у навчальний та в позаурочний час.

Забезпечення повноцінного функціонування системи фізичного виховання студентів, на переконання Л. Пилипея (2011), можливе за умови, якщо нормативна база інновацій відповідає синергетичному принципу передбачливості: бути адаптованою рухомою системою, представленою не жорсткими правилами, а нормативними атракторними рекомендаціями, які ототожнюються з механізмом стійкості системи [5]. Так, Ж. Козіна (2012) рекомендує для більш ефективного процесу фізичного виховання розподіляти студентів по спортивних секціях і при побудові навчального процесу з фізичного виховання враховувати їх функціональну підготовленість, психофізіологічні можливості і рівень розвитку фізичних якостей. О. Долгановим доведено ефективність фізичного виховання студентів ВНЗ на основі засобів і методів, які застосовуються в спортивній підготовці [3]. Отримані результати свідчать, що організація фізичного виховання студентів на основі спортизації дає змогу підвищити рівень фізичної активності, оволодіти знаннями в галузі фізичної культури, спорту та здорового способу життя, необхідними для підтримки високого рівня здоров'я, фізичного розвитку, фізичної підготовленості. У науковій роботі О. Криловського експериментально доведено переваги застосування єдиноборств з метою вдосконалення фізичної підготовленості студентів неспеціалізованих ВНЗ, порівняно зі стандартними заняттями з фізичного виховання згідно з навчальною програмою [4].

Аналізуючи численні дослідження (Н. Турчина, 2008; Т. Круцевич, 2008; Л. Пилипей, 2010; В. Яременко, 2013) щодо вдосконалення фізичного виховання студентів в руслі спортивно-орієнтовної технології, досі кардинальних змін у розв'язанні цієї проблеми не відбулося.

З метою підвищення ефективності занять з фізичного виховання студентської молоді у ВНЗ нами були висунуті ідеї адаптації спортивної діяльності до фізкультурно-оздоровчих технологій (на основі популярних видів спорту), які забезпечували б гармонійний розвиток особистості, збереження, зміцнення та формування здорового молодого покоління. Завдяки цьому виду спортивної діяльності у студентів формуються мотиваційно-ціннісні установки, які ґрунтуються на індивідуальних особливостях та формуванні необхідності свідомої участі у фізкультурно-спортивній діяльності.

Однак розробка науково обґрунтованої технології фізичного виховання, як комплексного педагогічного процесу, передбачає врахування низки особливостей студентського контингенту, визначення пріоритетів у розвитку фізичних здібностей та вивчення їх взаємозалежності з компонентами здоров'я та психофізичної підготовленості. Відповідно, одним з етапів розробки технології таких елементів управління фізичним вихованням є заняття з фітнесу, які

передбачають організацію, планування, контроль та оцінку розвитку здібностей студентської молоді до сучасних потреб вищої освіти.

У даному контексті поняття «фітнес» і «технологія» включає в себе парадигмальні основи спеціальних знань і практичного досвіду реалізації фізкультурно-оздоровчого потенціалу різних, як традиційних, так і нових, зазвичай, інноваційних форм рухової активності з використанням сучасних засобів забезпечення та контролю.

Поняття «фітнес» (to be fit – бути у формі) – це комплекс програм, до якого входять різноманітні вправи з аеробіки, шейпінгу, танцювальних рухів, елементів гімнастики, східних єдиноборств, заняття на тренажерах, психотренінги та інше (І. Ковальова, 2012). Фітнес поєднує не лише фізичну активність, а й раціональне харчування та різноманітні види тестувань (медичне також).

Л. Сіднев, С. Галіянц (2001) фітнес розуміють як комплексні програми оздоровлення, які ґрунтуються, зазвичай, на засобах і методах бодібілдингу. Проте більшість науковців (Е. Хоулі, Б. Дон Френкс, 2000; Т. Кудра, 2002 та ін.) не визнають такий пріоритет і вважають надавання переваги одному компоненту (атлетизм, аеробіка, стретчинг й ін.) неприпустимим [6]. На думку Ю. Менхіна й А. Менхіна (2002), фітнес можна визначити як систему фізичних вправ оздоровчого напрямку, погоджених з індивідуальним станом психофізичної сфери людини, її мотиваційною визначеністю й особистою зацікавленістю. М. Зібарьов (2001) визначає, що фітнес – не просто заняття спортом, а ціле життя зі своєю філософією та правилами, яке допоможе отримати гарну фігуру й добре самопочуття.

На нашу думку, значущий внесок у розвиток понятійного апарату «фітнесу» зроблено Є. Сайкіним і Г. Пономарьовим (2003), чії дослідження базувалися на діяльнісному підході, в результаті яких виділено низку визначень: «фітнес-індустрія», «фітнес-послуга», «фітнес-технології», «фітнес-програма» і «фітнес-культура».

У контексті зазначеного, аналіз наукових досліджень засвідчив, що наявні визначення, на наш погляд, не повною мірою відображають суть фітнесу, причому нерідко вводять в оману, що призводить до термінологічної та методичної плутанини. Ми визначаємо фітнес як фізичну рухову активність, яка здійснюється з метою оздоровлення, поліпшення фізичних навичок і фізичного вдосконалення студентської молоді.

У нашому дослідженні, поняття фітнес-технології (фізкультурно-оздоровча технологія) об'єднує процес використання засобів фізичного виховання в оздоровчих цілях і наукову дисципліну, котра розробляє й удосконалює основи методики побудови фізкультурно-оздоровчого процесу у ВНЗ. Практичним проявом фізкультурно-оздоровчих технологій на заняттях з фітнесу у ВНЗ є різноманітні фітнес-програми, що становлять основний зміст діяльності студентів у секційних групах, які створюються на базі кафедри фізичної культури.

Фітнес-програми як форми рухової активності, спеціально організованої у межах групових або індивідуальних (персональних)

занять з фізичного виховання у ВНЗ, можуть мати як оздоровчо-кондиційну спрямованість (зниження ризику розвитку захворювань, досягнення і підтримка певного рівня фізичного стану), так і переслідувати цілі, пов'язані з розвитком здатностей до вирішення рухових і спортивних завдань на досить високому рівні.

Класифікація фітнес-програм, які використовуються на позааудиторних заняттях з фізичного виховання у ВНЗ ґрунтуються:

а) на одному виді рухової діяльності (наприклад, аеробіка, оздоровчий біг, плавання та ін.);

б) на поєднанні кількох видів рухової активності (наприклад, аеробіка та бодібілдинг; аеробіка та стретчинг; оздоровче плавання і біг та ін.);

в) на поєднанні одного або кількох видів рухової активності та різних факторів здорового способу життя (наприклад, аеробіка та загартовування; бодібілдинг і масаж; оздоровче плавання і комплекс водолікувальних відновлювальних процедур та ін.).

Окрім цього, виділяють інтеграційні, узагальнені фітнес-програми, орієнтовані на фізкультурно-оздоровчі групи: для студентів із високим ризиком захворювань або які вже мають захворювання; програми корекції маси тіла. Оздоровча спрямованість фітнес-програм пов'язана з вирішенням завдань щодо зниження ризику розвитку захворювання, досягнення і підтримання належного рівня фізичного стану. Спортивно-орієнтовані програми націлені на досягнення максимальних результатів. Іntenсивно розвиваються комп'ютерні фітнес-програми для студентів ВНЗ.

Таке розмаїття фітнес-програм визначається прагненням задовольнити різні фізкультурно-спортивні й оздоровчі інтереси студентів. Враховуючи, що до змісту поняття «фітнес» входять багатофакторні компоненти (планування життєвої кар'єри, гігієна тіла, фізична підготовленість, раціональне харчування, профілактика захворювань, соціальна активність, психоемоційна регуляція, у тому числі боротьба зі стресами та інші фактори здорового способу життя), кількість фітнес-програм, які створюються, практично не обмежена.

Відповідно до переліку міжнародних стандартів та рекомендацій, фітнес-технології та програми диференційовані за такими напрямками, які використовуються на заняттях з фізичного виховання у ВНЗ: аеробні програми; силові програми; програми змішаного формату; програми «Body & Mind» (розумне тіло); танцювальні програми; програми з використанням східних єдиноборств. Вибір фітнес-програм для студентів здійснюється методами спортивного інжинірингу «Sports Engineering». Ці програми дозволяють поєднувати в одному занятті різні види рухової активності (наприклад, аеробіку і загартовування або бодібілдинг і масаж).

У технології фітнесу знаходять застосування активні методи навчання та тренування, побудовані на використанні «зворотних зв'язків» – «advanced control», «feedback». Вони сприяють подоланню характерних для академічних занять у ВНЗ повсякденних технологій навчального процесу. Впливаючи на глибинні структури свідомості студентів, вони

формують так званий «ідеал моделі свідомості», стимулюючи потребу студентів у систематичних заняттях фізичними вправами. Використана модель західного типу культури «self mad man», який орієнтує спрямованість занять на гармонійний розвиток, досягнення високих кондицій «disempowerment», стає стратегічним вектором фітнес-культури.

У нашому дослідженні для розробки індивідуально орієнтованих фітнес-програм ми визначаємо такі вимоги як: доступність засобів фітнесу; облік індивідуальних можливостей та інтересів студентів; можливість проводити індивідуальні заняття; теоретична і методична підготовленість, самодіагностика здоров'я, фізичного розвитку і підготовленості. При проведенні занять з фізичного виховання зі студентською молоддю, ми застосовуємо такі інноваційні фітнес-програми:

1. Фітнес-програми, засновані на видах рухової активності аеробного характеру, включаючи оздоровчу ходьбу, біг підтюпцем, плавання, катання на роликових ковзанах, роботу на кардіотренажерах, спінкбайк-аеробіку. Для розвитку витривалості використовуються програми на бігових доріжках і велотренажерах. Тривалість занять на тренажерах, що імітують гоночний велосипед (Cycle Beginners), і бігових доріжках (Trekking-30) 30 хв. (рекомендується для початківців). Для вищого рівня підготовленості тривалість занять збільшується: для простого рівня становить 40 хв., для підготовлених – 50 хв. і для добре підготовлених – 60 хв. Інтенсивність занять варіюється від низької до високої.

2. Фітнес-програми, засновані на оздоровчих видах гімнастики, включаючи танцювальні програми; групові силові уроки; східні єдиноборства; ігрові види спорту; Outdoor-програми.

У процесі нашого дослідження ми виявили основні фактори, що сприяють ефективній реалізації фітнес-технологій на заняттях з фітнесу зі студентами у ВНЗ:

1) фітнес-програма повинна сприяти формуванню у студентів свідомого ставлення до участі в ній;

2) комплекси вправ повинні складатися для певних груп студентів, враховувати їх підготовленість та бути доступними; бажано враховувати специфіку спеціальності студентів, що займаються у ВНЗ;

3) складаючи фітнес-програму занять, потрібно спиратися на конкретні цілі, котрі перед ними ставляться: активний відпочинок, підвищення рівня фізичної підготовленості, зниження маси тіла, профілактика будь-якого захворювання тощо;

4) фітнес-програма повинна бути націлена на отримання задоволення від занять, а не на кількість учасників. На першому плані постають потреби, мотиви й інтереси студентів, які займаються в секції фітнесу;

5) фітнес-програма повинна передбачати оцінку стану здоров'я і рівня фізичної підготовленості студентів. До того ж тестування повинно бути систематичним, комплексним, проводитися через певні проміжки часу, оскільки це сприяє підтримці інтересу до програми бажаних займатися;

6) фітнес-програма повинна сприяти спілкуванню тих, хто займається, на фоні позитивних емоцій у процесі виконання вправ;

7) перед початком застосування фітнес-програми необхідно створити безпечні умови для студентів, узявши до уваги рівень медичного забезпечення;

8) фітнес-програми повинні регулярно поновлюватися, слід підтримувати здорову конкуренцію, запобігаючи надмірній змагальності і пов'язаних із цим великих і значних навантажень на заняттях з фізичного виховання студентів.

Можна констатувати, що активізація інноваційних процесів у вітчизняній фізичній культурі відповідає сучасному стану суспільного розвитку, відображає тенденції, притаманні соціокультурному простору України ХХІ ст. Важливість аналізу розвитку та становлення фітнесу має свої позитивні фактори впливу на розуміння цього явища та допоможе в майбутньому практичному використанню в освітній сфері.

Список використаної літератури

- 1. Волков В. Ю.** Непрерывное образование по физической культуре как фактор оздоровления нации / В. Ю. Волков, Л. М. Волкова, Д. Н. Давиденко, В. А. Щеголев, В. Г. Щербаков // Организация и методика учебного процесса, физкультурно-оздоровительной и спортивной работы: Матер. Междунар. конф. – Ч. 1. – М. : МГУ, 2000. – С. 3–4.
- 2. Гетман В.** Антропоетика здоров'я як сучасний напрям оздоровчої освіти / В. Гетман, Ю. Новицький // Вища освіта України. – 2008. – № 2. – С. 68–72.
- 3. Долганов О. В.** Организация физкультурно-спортивной деятельности студентов в процессе занятий борьбой дзюдо : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О. В. Долганов. – Тюмень, 2006. – 177 с.
- 4. Крыловский О. В.** Совершенствование физической подготовки студентов средствами бокса / О. В. Крыловский // Физическое воспитание студентов. Науч. журн. – 2010. – №1. – С. 66–69.
- 5. Пилипей Л. П.** Теоретико-методологічне обґрунтування процесу фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів / Л. П. Пилипей // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту. – 2013. – №2. – С. 56–60.
- 6. Сайкина Е. Г.** Понятие и социально-культурологические аспекты фитнеса / Е. Г. Сайкина // Физическое и психическое здоровье молодежи изменяющейся России – Петрозаводск, 2005. – С. 36–40.
- 7. Химинець В. В.** Інноваційна освітня діяльність / В. В. Химинець. – Ужгород : Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2007. – 364 с.

Довгань Н. Ю. Інноваційні педагогічні технології формування фізичної культури студентської молоді ВНЗ у процесі позааудиторної спортивно-масової роботи

У статті представлено інноваційні педагогічні технології формування фізичної культури студентської молоді ВНЗ у процесі

позааудиторної спортивно-масової роботи. Розкрито поняття «інновації», «інноваційний» «інноваційне навчання», «фітнес» та «технології», що дозволяють охарактеризувати застосування засобів фізичного виховання. Визначені вимоги для розробки індивідуально орієнтованих фітнес-програм. Зазначено інноваційні фітнес-програми при проведенні занять з фізичного виховання зі студентською молоддю. Означені основні фактори, що сприяють ефективній реалізації фітнес-технологій на заняттях з фітнесу зі студентами у ВНЗ.

Ключові слова: інновація, інноваційні технології, спортивно-орієнтована модель, фізична культура, студентська молодь, позааудиторна спортивно-масова робота.

Довгань Н. Ю. Инновационные педагогические технологии формирования физической культуры студенческой молодежи вузов в процессе внеаудиторной спортивно-массовой работы

В статье представлены инновационные педагогические технологии формирования физической культуры студенческой молодежи вузов в процессе внеаудиторной спортивно-массовой работы. Раскрыто понятие «инновации», «инновационный» «инновационное обучение», «фитнес» и «технологии», позволяющие охарактеризовать применения средств физического воспитания. Определены требования для разработки индивидуально ориентированных фитнес-программ. Указано инновационные фитнес-программы при проведении занятий по физическому воспитанию со студенческой молодежью. Указанные основные факторы, способствующие эффективной реализации фитнес-технологий на занятиях по фитнесу со студентами в вузе.

Ключевые слова: инновация, инновационные технологии, спортивно-ориентированная модель, физическая культура, студенты, позааудиторна спортивно-массовая робота.

Dovgan N. Innovative Pedagogical Technologies of University Students' Physical Culture Formation in the Process of Extracurricular Work

The article presents innovative pedagogical technologies of university students' physical culture formation in the process of extracurricular work. It discovers the concept of "innovation", "innovative education", "fitness" and "technology" which describe the use of physical education.

The means of increasing the efficiency of fitness classes using sports-oriented technology, which involves consideration of a number of features of the student contingent, prioritizing the development of physical abilities and explore their interdependence with components of health and psycho-physical fitness are investigated.

The differentiated program of fitness technology used for physical education in high school is indicated.

The requirements for developing individually-oriented fitness programs, which are based on types of motor activity aerobic orientation, health saving kinds of gymnastics, motor activity types of strength orientation, types of motor activity in water, open-air physical activity, psycho-emotional regulation means are fixed.

It was established that the existing problems of university students' physical culture formation can be overcome by introducing a sports-oriented technology accounting of students' personalities.

The article describes the major factors of fitness implementing technology in the classroom fitness with university students, that provide the opportunity to conduct individual sessions, to facilitate accounting of individual capabilities and interests of students, improve physical development and physical preparedness.

Key words: innovation, innovative technology, sports-oriented model, physical education, students, extracurricular sports and mass work.

Стаття надійшла до редакції 18.08.2016 р.

Прийнято до друку 30.09.2016 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Караман О. Л.

УДК 378.011.3-051

О. М. Дудник

ВПРОВАДЖЕННЯ КОНТЕКСТНОГО НАВЧАННЯ В ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Процес модернізації вищої освіти в Україні пов'язаний з впровадженням сучасних освітніх технологій, що дозволяє відійти від набутих стереотипів традиційного навчання й організувати навчальний процес, спрямований на підготовку висококваліфікованого фахівця здатного до продуктивної професійно-педагогічної діяльності. Відповідно, усе більшої ваги набувають практико зорієнтовані освітні системи, серед яких чільне місце займає контекстне навчання, яке сприяє максимальному наближенню освітнього процесу у вищому навчальному закладі до умов майбутньої професійної діяльності, тобто формуванню компетентного спеціаліста. Особливо це стосується вчителя початкових класів, який стоїть у витоків формування особистості нової генерації.

Останнім часом різні аспекти питання контекстного навчання висвітлені в працях зарубіжних та вітчизняних науковців, а саме: концептуальні положення й сутність контекстного навчання (А. Вербицький); формування професійної компетентності в умовах контекстного навчання (О. Ларіонова, О. Попова, К. Шапошніков);